

Nieuw rapport CE Delft: 'nationaliseer stadswarmte divisies Vattenfall en Eneco'

FD.nl

23 januari 2025 donderdag 5:00 PM GMT

Copyright 2025 FD Mediagroep B.V. All Rights Reserved

Section: BEDRIJFSLEVEN; Energie

Length: 751 words

Byline: Eva Rooijers, Orla McDonald

Body

Het Rijk moet de stadswarmtebedrijven van **Vattenfall** en Eneco kopen, adviseert CE Delft. De bouw van warmtenetwerken ligt bijna een jaar stil, maar is nodig om klimaatdoelen te halen. Zonder stadswarmte raakt het stroomnet in Nederland nog voller dan nu al het geval is.

Het Rijk moet zo snel mogelijk de divisies voor stadswarmte van energiebedrijven **Vattenfall** en Eneco nationaliseren. Anders dreigt jarenlange stilstand in de markt voor de duurzame energiebron. De aankoopkosten van de warmtebedrijven zouden liggen op ongeveer €2 mrd. Dat concludeert onderzoeksbureau CE Delft in een donderdag gepubliceerd rapport in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Eneco ziet niets in nationalisatie. 'Daarmee los je de problemen niet op,' zegt Ron Wit, directeur van het warmtebedrijf van Eneco. 'Integendeel, zo'n traject neemt zeker vier jaar in beslag en zorgt alleen maar voor meer vertraging.' Eneco en **Vattenfall** zijn samen met warmtebedrijf Ennatuurlijk goed voor zo'n 85% van alle stadswarmte-aansluitingen.

Het kabinet ziet de aanleg van warmtenetten als een belangrijke manier om klimaatdoelen te halen. In plaats van met aardgas worden huizen dan via pijpleidingen verwarmd met hitte afgevangen van industriële processen, afvalverwerking of uit ondergrondse bronnen. Nu zijn ongeveer 500.000 van de acht miljoen woningen in Nederland aangesloten op stadswarmte, maar dat moet verdubbelen in 2030. Ook om de krapte op het stroomnet niet nog verder te laten oplopen, wat dreigt te gebeuren als te veel huishoudens overstappen op elektrische warmtepompen.

Impasse doorbreken

De bouw van stadswarmtenetten is echter bijna volledig stil komen te vallen door een nieuw aan te nemen warmtewet. Die bepaalt dat de huidige netwerken voor minimaal 51% in publieke handen moeten komen.

Nieuw rapport CE Delft: 'nationaliseer stadswarmte divisies Vattenfall en Eneco'

Vattenfall, Eneco en Ennatuurlijk zijn fel gekant tegen deze plannen. Volgens de bedrijven kunnen ze geen investeringen van honderden miljoenen doen als ze geen zeggenschap hebben over de projecten. Daarbovenop komt nog eens de inflatie die de winstgevendheid van warmteprojecten onder druk zet.

De snelste manier om de impasse te doorbreken is de nationalisatie van de warmtebedrijven van **Vattenfall** en Eneco, aldus Frans Rooijers, directeur van CE Delft. Voor Ennatuurlijk adviseert Rooijers dat naast de huidige aandeelhouder pensioenuitvoerder PGGM, ook het Rijk en netbeheerder Enexis voor een derde deel instappen.

Volgens zijn advies zijn de grote warmtebedrijven namelijk wel onmisbaar om de ambities van het kabinet te realiseren. Daar zit de ervaring, kennis en schaal. De nieuwe warmtebedrijven, die nu veelal worden opgericht door gemeenten en provincies, kunnen niet snel genoeg extra aansluitingen realiseren volgens het rapport. Gemeenten en provincies zeggen echter dat zij merken dat inwoners alleen van aardgas afstappen als het warmtenet in handen is van een publieke stadswarmteleverancier.

De kosten van de nationalisatie schat Rooijers op een totaal van €2 mrd, zegt hij tegen het FD. Dit baseert hij op de waarde van de warmte divisies en soortgelijke overnames in het buitenland. Volgens Ennatuurlijk en Eneco is een bedrag van €4 mrd veel realistischer.

'Ticket naar ellende'

Ernst Japikse, algemeen directeur van Ennatuurlijk, noemt de nieuwe warmtewet een ticket naar ellende. 'Het gaat meer geld kosten en leidt tot vertragingen, want je vraagt publieke instanties iets te doen waar ze geen verstand van hebben.' Maar als de wet er doorheen komt, is het volgens hem beter dat grote professionele aandeelhouders zoals staatsbedrijf EBN en Enexis instappen, dan dat hij per project een andere gemeente als aandeelhouder krijgt.

Vattenfall zegt dat het belangrijk is dat het eigen warmtebedrijf in zijn geheel bij elkaar blijft, om de realisatiekracht te behouden. Het energiebedrijf is met het Rijk in gesprek over verschillende toekomstscenario's.

Het liefst zien de energiebedrijven echter dat de warmtewet, die dit voorjaar wordt behandeld, wijzigt. Wit van Eneco wil dat gemeenten de keuze krijgen of ze wel of niet een meerderheidsbelang nemen. 'Dan kunnen wij met hen volop aan de slag.'

<https://fd.nl/bedrijfsleven/1542453/gemeenten-pleiten-voor-prijsgarantie-voor-klanten-van-stadswarmte>

<https://fd.nl/bedrijfsleven/1540155/bouw-stadswarmtenet-drechtsteden-in-volle-gang-nu-nog-klanten-vinden>

<https://fd.nl/bedrijfsleven/1529892/gemeenten-richten-massaal-energiebedrijven-op-voor-stadswarmte>

<https://fd.nl/bedrijfsleven/1525165/warmtenetten-financieel-fiasco-voor-energiebedrijven>

Load-Date: January 23, 2025